

**UKŁAD MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A WĘGIERSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ O PRZYJAŹNI,
WSPÓLPRACY I WZAJEMNEJ POMOCY**

podpisany w Budapeszcie dnia 16 maja 1968 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 16 maja 1968 roku podpisany został w Budapeszcie Układ między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy o następującym brzmieniu dosłownym:

**UKŁAD MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ
A WĘGIERSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ O PRZYJAŹNI,
WSPÓLPRACY I WZAJEMNEJ POMOCY**

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Węgierska Republika Ludowa

kierując się stałym dążeniem do rozwijania i umacniania braterskiej przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między obu narodami, opartych na wielowiekowych tradycjach,

przeświadczone, że dalszy rozwój stosunków obu socjalistycznych państw odpowiada żywotnym interesom ich narodów i służy umacnianiu całej wspólnoty socjalistycznej,

wyrażając wolę konsekwentnego prowadzenia polityki pokojowego współistnienia państw o odmiennych ustrojach społecznych oraz kontynuowania wysiłków w celu utrwalenia pokoju,

świadome niebezpieczeństwa, jakie stanowi dla pokoju działalność zachodnio-niemieckich sił militarizmu i odwetu, dążących do rewizji wyników drugiej wojny światowej,

**BARÁTSÁGI, EGYÜTTMUKODÉSI ÉS KÖLCSONÓS
SEGÍTSÉGNYUJTÁSI SZERZŐDÉS A LENGYEL
NÉPKÖZTÁRSASÁG ÉS A MAGYAR
NÉPKÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT**

A Lengyel Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság

attól az állandó törekvéstől vezetve, hogy fejleszszék és erősítsék a két nép évszázados hagyományokon alapuló testvéri barátságát, együttműködését és kölcsönös segítségnyújtását,

abban a meggyőződésben, hogy a két szocialista állam kapcsolatainak továbbfejlesztése megfelel népeik létérdekének és az egész szocialista közösség erősítését szolgálja,

kifejezésre juttatva azt az akaratukat, hogy következetesen folytatják a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének politikáját és folytatják erőfeszítéseiket a béke megőrzése céljából,

tudatában annak a veszélynek, amelyet a második világháború eredményeinek revíziójára törekedő nyugatnémet militarista és revansista erők tevékenysége a békére nézve jelent,

dążąc do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa w Europie w oparciu o zobowiązania wynikające z Układu o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej, podpisanego w Warszawie, dnia 14 maja 1955 roku,

kierując się celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych,

potwierdzając wierność celom i zasadom wyrażonym w Układzie o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, zawartym między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską w dniu 18 czerwca 1948 roku, oraz stwierdzając, że Układ ten odegrał historyczną rolę w rozwoju stosunków między obu narodami,

uwzględniając osiągnięcia budownictwa socjalistycznego w obu państwach oraz rozwój ich politycznej, gospodarczej i kulturalnej współpracy w minionym dwudziestolecu, jak również zmiany, które w tym czasie nastąpiły na świecie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Wysokie Umawiające się Strony będą zgodnie z założeniami socjalistycznego internacjonalizmu umacniać braterską przyjaźń, rozwijać wszechstronną współpracę i wzajemnie udzielać sobie pomocy na zasadzie równouprawnienia, poszanowania suwerenności i nieingerowania w wewnętrzne sprawy drugiej Strony.

Wysokie Umawiające się Strony będą nadal działać w duchu umacniania jedności i zwartości państw socjalistycznych, ich przyjaźni i braterstwa.

Artykuł 2

Wysokie Umawiające się Strony będą rozwijać i umacniać współpracę gospodarczą i naukowo-techniczną na zasadzie przyjaznej pomocy i wzajemnych korzyści, jak również będą zgodnie z zasadami międzynarodowego socjalistycznego podziału pracy przyczyniać się do dalszego rozwoju współpracy w ramach Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Artykuł 3

Wysokie Umawiające się Strony będą rozwijać współpracę w dziedzinie nauki, kultury, sztuki, oświaty, prasy, radia, telewizji, filmu, zdrowia, sportu i turystyki oraz popierać współpracę między organizacjami społecznymi, mającą na celu lepsze wzajemne poznanie się narodów obu państw.

Artykuł 4

Wysokie Umawiające się Strony będą konsekwentnie realizować politykę pokojowego współistnienia państw o odmiennych ustrojach społecznych oraz zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych kontynuować wysiłki dla zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa, zmniejszenia napięcia międzynarodowego, powstrzymania wyścigu zbrojeń i osiągnięcia rozbrojenia, jak również ostatecznej likwidacji kolonializmu i neokolonializmu we wszelkiej postaci oraz udzielania poparcia krajom, które uwolniły się od panowania kolonialnego.

törekedve az európai béke és biztonság fenntartására a Varsóban, 1955. május 14-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segélynyújtási Szerződésből fakadó kötelezettségüknek megfelelően,

követve az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljait és elveit,

híven a Lengyel Köztársaság és a Magyar Köztársaság között 1948. június 18-án aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segélynyújtási Szerződésben kifejezett célokhoz és elvekhez, és megállapítva, hogy ez a szerződés történelmi szerepet töltött be a két nép kapcsolatának fejlesztésében,

figyelembe véve a két állam szocialista építőmunkájának eredményeit, valamint politikai, gazdasági és kulturális együttműködésük fejlődését az elmúlt husz évben, ugyszintén a világon ez időben végbement változásokat,

a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

A Magas Szerződő Felek a szocialista internacionalizmus elveivel összhangban erősítik testvéri barátságukat, fejlesztik sokoldalú együttműködésüket és kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak az egyenjogúság, a szuverenitás tiszteletben tartása és a másik fél belügyeibe való be nem avatkozás elvei alapján.

A Magas Szerződő Felek a jövőben is a szocialista államok egységének, összeforrottságának, barátságának és testvériségének megszilárdítása szellemében tevékenykednek.

2. cikk

A Magas Szerződő Felek a baráti segítségnyújtás és a kölcsönös előnyök alapján fejlesztik és erősítik gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésüket, valamint hozzájárulnak a nemzetközi szocialista munkamegosztás elve szerint az együttműködés továbbfejlesztéséhez a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa keretében.

3. cikk

A Magas Szerződő Felek fejlesztik együttműködésüket a tudomány és a kultúra, a művészet és az oktatás, a sajtó, a rádió, a televízió, a film, az egészségügy, a sport és az idegenforgalom terén; előmozdítják a társadalmi szervezeteik közötti, a két ország népeinek jobb kölcsönös megismerését célzó együttműködést.

4. cikk

A Magas Szerződő Felek következetesen megvalósítják a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének politikáját, és az Egyesült Nemzetek Alapokmánya céljaival és elveivel összhangban folytatják erőfeszítéseiket a béke és biztonság megőrzése, a nemzetközi feszültség csökkentése, a fegyverkezési verseny megakadályozása és a leszerelés megvalósítása, ugyszintén a gyarmatosítás és ujjyarmatosítás minden megnyilvánulási formájának végleges felszámolása végett, és támogatást nyújtanak a gyarmati uralom alól felszabadult országoknak.

Artykuł 5

Wysokie Umawiające się Strony będą nadal dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa europejskiego, którego jedną z głównych przesłanek jest nienaruszalność istniejących granic państwowych w Europie.

Wysokie Umawiające się Strony będą stosować wszelkie niezbędne środki w celu uniemożliwienia agresji ze strony zachodnio-niemieckich sił militarizmu i odwetu lub jakichkolwiek innych sił, które by się z nimi sprzymierzyły.

Artykuł 6

W przypadku napaści zbrojnej na jedną z Wysokich Umawiających się Stron przez jakiekolwiek państwo lub grupę państw druga Wysoka Umawiająca się Strona w wykonaniu niezaprzeczalnego prawa do samoobrony indywidualnej lub zbiorowej, przewidzianego w artykule 51 Karty Narodów Zjednoczonych, niezwłocznie udzieli jej — zgodnie z Układem o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej, podpisanym w Warszawie, dnia 14 maja 1955 roku — wszelkiej pomocy, w tym również wojskowej, oraz poparcia wszystkimi środkami, którymi będzie rozporządzać.

O środkach, zastosowanych zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, Wysokie Umawiające się Strony zawiadomią niezwłocznie Radę Bezpieczeństwa i będą działać stosownie do odpowiednich postanowień Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 7

Wysokie Umawiające się Strony będą konsultować się we wszystkich ważniejszych zagadnieniach międzynarodowych dotyczących ich interesów.

Artykuł 8

Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie w jak najbliższym terminie.

Układ niniejszy zawarty jest na okres dwudziestu lat i ulega przedłużaniu, każdorazowo na okres pięcioletni, jeżeli żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wycofa się go na dwanaście miesięcy przed upływem danego okresu.

Sporządzono w Budapeszcie, dnia 16 maja 1968 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i węgierskim, przy czym obydwie teksty posiadają jednakową moc.

W imieniu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
W. Gomułka
J. Cyrankiewicz

W imieniu
Węgierskiej Republiki
Ludowej
Kádár János
Fock Jenő

Po zaznajomieniu się z powyższym Układem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 8 czerwca 1968 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: M. Spychalski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. J. Winiewicz

5. cikk

A Magas Szerződő Felek továbbra is törekednek az európai biztonság megőrzésére, amelynek egyik legfőbb feltétele a meglévő európai államhatárok sérthetlensége.

A Magas Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek a nyugatnémet militarista és revansista erők vagy az azokkal szövetségre lépő bármely más erők agressziójának megakadályozására.

6. cikk

Abban az esetben, ha a Magas Szerződő Felek egyikét bármely állam vagy államcsoport részéről fegyveres támadás éri, a másik Magas Szerződő Fél az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 51. cikke szerinti egyéni vagy kollektív önvédelem természetes jogán — a Varsóban, 1955. május 14-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segélynyújtási Szerződéssel összhangban — haladéktalanul megad számára minden segítséget, beleértve a katonai segítséget is és minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja.

Az e cikk rendelkezései alapján tett intézkedésekről a Magas Szerződő Felek haladéktalanul értesítik a Biztonsági Tanácsot és az Egyesült Nemzetek Alapokmányának megfelelő rendelkezései szerint járnak el.

7. cikk

A Magas Szerződő Felek az érdekeiket érintő minden fontos nemzetközi kérdésben tanácskoznak egymással.

8. cikk

Ez a Szerződés a megerősítő okiratok kicserélése napján lép hatályba. A kicserélésre a lehető legrövidebb időn belül Varsóban kerül sor.

E Szerződés husz éves időtartamra szól és hatálya minden alkalommal további öt-öt évre meghosszabbodik, ha azt valamelyik Magas Szerződő Fél bármely lejárat előtt tizenkét hónappal nem mondja fel.

Készült Budapesten, az 1968. évi május hó 16. napján, két példányban, mindegyik lengyel és magyar nyelven; mindkét nyelvű szöveg egyformán hiteles.

A Lengyel Népköztársaság
névében:

W. Gomułka
J. Cyrankiewicz

A Magyar Népköztársaság
névében:

Kádár János
Fock Jenő